

De voordracht

In het besef dat het met het beroepingswerk van Medemblik Opperdoes nog niet zo ver is, zijn we er in het kader van deze artikelen al wel aan toe om iets te vertellen over de voordracht. Want het is immers uiteindelijk de bedoeling dat de beroepingscommissie een voordracht aan de kerkenraad kan doen voor een kandidaat als predikant van deze gemeenten.

Na de gesprekken en contacten met de kandidaten gevolgd door de beraadslagingen en afwegingen in de beroepingscommissie, kan er een voordracht aan de kerkenraad gedaan worden. De commissie is er dan van overtuigd dat de kandidaat deze gemeenten de eerstkomende jaren 'met vrucht kan dienen'. Want dat is de bedoeling: dat gemeente en predikant een vruchtbare relatie met elkaar aan kunnen gaan. Het geestelijk welbevinden van de gemeente moet gediend kunnen worden door deze kandidaat. De gemeente moet kunnen groeien in geloof en toe kunnen komen aan haar roeping.

Het is het best als de beroepingscommissie in z'n geheel overtuigd is van de juistheid van de voordracht. In principe is de voordracht dus unaniem. Als er geen unanieme voordracht kan worden gedaan moet goed uitgezocht worden waar dat dan in zit. Misschien zijn de verschillen toch overbrugbaar of is een extra gesprek (met de kandidaat of in de commissie) nodig. Lukt unanimititeit niet en wil de commissie toch een voordracht doen, dan moet het gebrek aan unanimititeit open besproken worden met de kerkenraad (niet met de gemeente). De kerkenraad kan het ontbreken van unanimititeit dan meenemen in het beraad over de vraag of de voordracht wordt overgenomen. Het maakt immers nogal verschil wat de basis is voor het gebrek aan unanimititeit. Of iemand twijfel heeft, eventueel op een bepaald punt, of iemand is compleet tegen de voordracht. Dat maakt nogal uit.

Als de kerkenraad de voordracht overneemt is dat in beginsel ook unaniem.

Zo hebben we de juiste volgorde te pakken: de beroepingscommissie doet een voordracht aan de kerkenraad en de kerkenraad neemt die voordracht (vrijwel altijd) over.

Op dat moment is het werk van de beroepingscommissie even klaar. De kerkenraad heeft zich dus beraden op de vraag of de voordracht wordt overgenomen, eventueel nadat de kerkenraad ook zelf nog een gesprek heeft gehad met de kandidaat. Zoals gezegd, neemt de kerkenraad de voordracht vrijwel altijd over, omdat er immers vertrouwen is in de beroepingscommissie en de voordracht goed onderbouwd wordt aangeboden aan de kerkenraad. Er zitten ook altijd één of meer kerkenraads-leden in de beroepingscommissie.

De kerkenraad die de voordracht overneemt, gaat er vervolgens toe over de kandidaat voor te dragen aan de gemeente. In dit geval aan twee gemeenten. Volgens de kerkordelijke bepalingen wordt de gemeente bij elkaar geroepen in een bijeenkomst om de kandidaat te verkiezen. De kandidaat is dan verkozen als er een twee-derde meerderheid van de aanwezige gemeenteleden voor stemt.

De gemeentevergadering begint met uitleg van de kerkenraad en de beroepingscommissie hoe zij gekomen zijn tot deze kandidaat. Vervolgens zal de kandidaat binnenkomen en zich voorstellen aan de gemeente. Er kan natuurlijk een gesprek ontstaan tussen gemeente en kandidaat en vragen kunnen worden beantwoord. De kennismaking wordt van de zijde van de kandidaat soms ondersteund door een PowerPoint presentatie.

Daarna gaat de kandidaat naar buiten en vindt de verkiezing plaats. In de regel schriftelijk, maar soms eenvoudig met handopsteken.

In het verleden vond de verkiezing ook wel plaats in de kerkenraad. Ik heb de indruk dat dat gebruik vooral bestond in Hervormde Gemeenten. Maar met de vorming van de PKN heeft de kerk daar in de kerkorde een stokje voor gestoken: de verkiezing vindt plaats door de gemeente. Slechts bij uitzondering, bijvoorbeeld in geval van een hele grote gemeente, kan de classis toestemmen in verkiezing door de kerkenraad.

Ik ben van mening dat verkiezing door de gemeente een hele goede zaak is. De gemeente moet zich ook kunnen vinden in de keuze en zich aan die keuze verbinden. Dat kan alleen door een kennismaking, gevolgd door een verkiezing.

In het geval van Opperdoes en Medemblik is een bijzonderheid dat het twee gemeenten betreft die één predikant gaan beroepen. Ook al zijn het strikt genomen twee afzonderlijke gemeenten die elk voor zichzelf verkiezen, toch heeft het de voorkeur om de verkiezing in één gezamenlijke gemeentevergadering te doen. Het wordt immers ook een gezamenlijk beroep.

De kerkorde laat ook de mogelijkheid open om de gemeente te laten kiezen tussen twee kandidaten. In gemeenten van onze modaliteit komt dat naar mijn indruk niet meer voor. Het lijkt mij ook wel heel erg lastig voor een gemeente om de complexiteit van een keuze tussen twee kandidaten te kunnen overzien. En het mag ook niet zo zijn, dat de beroepingscommissie of de kerkenraad het eigen onvermogen te kiezen tussen twee kandidaten doorschuift naar de gemeente. Het levert ook een risico op voor toekomstige verdeeldheid in de gemeente en dus problemen voor de kandidaat die verkozen wordt. In gemeenten waar anders tegen het ambt van predikant aangekeken wordt en waar het gezag van een predikant ook anders wordt beleefd, is dat risico wellicht minder.

Terug naar de hoofdstroom van de verkiezing. Nadat de kandidaat verkozen is, wordt diens naam bekend gemaakt aan de gemeente, waarna een kleine week volgt waarin bezwaren ingediend kunnen worden tegen de procedure (niet tegen de persoon!). Na die bezwaar-periode moet de kerkenraad de uitslag van de verkiezing volgen en een beroep uitbrengen. De beroepsbrief wordt meestal per-soonlijk naar de predikant gebracht door een delegatie van de kerkenraad en beroepings-commissie.

De kandidaat heeft dan nog weer drie weken de tijd om te broeden op het antwoord, maar in de regel kan het 'ja' op het beroep per kerende post mee terug. Het zal immers al doorgesproken zijn dat als de kandidaat beroepen wordt, dat zij / hij daar positief op zal antwoorden.

En dan kan het beginnen, het voorbereiden van het feest van de verbintenis / bevestiging en intrede. Het verschil tussen verbintenis en bevestiging zit 'em in de status van de kandidaat. Is iemand nog geen predikant, dan wordt hij / zij bevestigd in het ambt; als iemand al predikant is, dan hoeft dat niet meer en wordt die persoon enkel verbonden aan de gemeenten.

Ik begon dit artikel met onder woorden te brengen dat het zover nog niet is dat er een voordracht tot beroep gedaan kan worden. In een laatste artikel zal ik beschrijven dat er tegenwoordig ook andere manieren zijn om een predikant te verbinden aan een gemeente, anders dan door een beroep.

ds. Marius Braamse